

Leder

Henning Sten Hansen, ansvarshavende redaktør

Geoforum har netop gennemlevet sit første år, der blev afsluttet med Kortdagene 2001 i Kolding. Kommunikation med medlemmerne er en vigtig del af organisationens arbejde, og Geoforum udsender 10 gange om året **geoforum.dk**, der indeholder nyhedsstof samt kortere artikler med aktuelt indhold. Mange medlemmer har imidlertid udtrykt ønske om et egentlig tidsskrift for geografisk information i stil med Kartografisk tidsskrift og DAISI Magasinet. Kommunikationsgruppen i Geoforum har derfor igennem det forløbne år diskuteret emnet, og resultatet blev Geoforum Perspektiv – tidsskrift for geografisk information. Det bør understreges, at Geoforum Perspektiv ikke er en konkurrent til geoforum.dk, men derimod et supplement.

Navngivning er altid en kreativ proces og mange forslag blev bragt på bane. Når valget faldt på Geoforum Perspektiv skyldes det, at ordet perspektiv rummer mange betydninger, der alle kan relateres til geografisk information. Et perspektiv er en afbildning af rumlige, tredimensionale figurer på en flade, så det todimensionale billede får en illusion af rumlighed. Perspektiv kan også betyde at se noget i en bestemt sammenhæng eller ud fra en bestemt synsvinkel. Endelig kan ordet betyde udsigter eller fremtidsmuligheder. Ordet er i følge Den Store Danske Encyklopædi afledt af det latinske

ord *perspicere*, der betyder 'se igennem'.

Tidsskriftet vil komme to gange om året – et vinter- og et sommernummer. Generelt vil hvert nummer have et tema med en række artikler med beslægtet indhold, men derudover vil der være plads til artikler, der berører andre emner. Det er redaktionens håb, at tidsskriftets artikler vil have en blivende værdi, forstået på den måde, at en række artikler vil være læseværdige selv efter et år – eller mere. Dette stiller selvsagt krav til såvel forfattere som redaktion med hensyn til såvel valg af emner som de enkelte artiklers kvalitet. Alle opfordres til at komme med forslag til temaer og artikler. Redaktionen modtager meget gerne både positiv og negativ kritik fra læserne, der på denne måde kan bidrage til en fortsat udvikling af tidsskriftet. Læserne opfordres desuden til at kommentere de bragte artikler i form af kortere indlæg på 1-2 sider. Kommentarer af egentlig faglig art vil blive bragt i det følgende nummer af Geoforum Perspektiv. Debatte-rende indlæg vil blive bragt i geoforum.dk, der kommer meget hyppigere og derfor bedre egner sig til en løbende dialog.

Redaktionen består af Hanne Brande-Lavridsen, Hans Ravnkjær Larsen, Anne Kjølhede Revald samt undertegnede som ansvarshavende redaktør.

Desuden indgår Geoforums sekretariatschef Vagn W. Laursen som en vigtig del af redaktionen.

Temaet for nærværende nummer af Geoforum Perspektiv er 'Infrastruktur for Stedbestemt Information'. Ordet infrastruktur er traditionelt brugt om de fysiske anlæg, der befordrer transport og kommunikation i et samfund – dvs. veje, jernbaner, rørledninger, el-kabler og telefonforbindelser. Infrastruktur er dog i de senere år blevet udvidet til at omfatte den offentlige service i form af bl.a. social-, sundheds- og uddannelsesvæsen. På denne måde kan infrastruktur sammenfattes til de faktorer, der er nødvendige, for at et samfund kan fungere optimalt.

Informationssamfundet udvider kravene til infrastruktur til også at omfatte digitale data, uden hvilke det moderne samfund ville gå i stå. Brugen af informationsteknologi foregår imidlertid ikke optimalt, idet der består en række problemer, der er både tekniske - i form standarder og arkitekturer - og organisatoriske – primært juridiske og økonomiske. Geoforum Perspektiv fokuserer i dette nummer på infrastruktur for stedbestemt information, dvs. geografiske data. Emnet er ydermere blevet aktualiseret af de løbende diskussioner vedrørende digital forvaltning.

Den første artikel af Hanne Brande-Lavridsen og Poul Daugbjerg giver en grundlæggende introduktion til begrebet infrastruktur for stedbestedt information eller geografisk information. De to begreber anvendes i flæng, og der er ikke hos redaktionen gjort forsøg på at vælge den ene terminologi frem for den anden.

De to næste artikler af først Arne Simonsen og Poul Daugbjerg og dernæst Anders Friis-Christensen omhandler brugen af datamodellering i forbindelse med stedbestedt information. Først gives en beskrivelse af de enkelte delelementer i datamodellering samt en argumentation for betydningen heraf i relation til stedbestedt information. Dernæst gives en mere teoretisk / formalistisk gennemgang af datamodellering – herunder inddragelse af tidsperspektivet, der i de seneste år har fået tildelt øget fokus.

Lise Schrøder lægger i sin artikel vægt på kvalitetsdeklarering af kort og registre inden for bygge- og boligområdet, me-

dens Bent Hulegaard Jensen i sin artikel påpeger vigtigheden af en infrastruktur for geografiske data, når disse distribueres via Internettet. Mogens Kühn Pedersen beskriver et nystartet forskningsprojekt, der skal analysere markeder for stedbestedt information.

De næste artikler af henholdsvis Stig Enemark og Esben Munk Sørensen omhandler ikke direkte infrastruktur for stedbestedt information, men såvel den multi-funktionelle matrikel, som arealstatistik knytter sig tæt til infrastrukturdiskussionen.

Den sidste artikel af Henning Sten Hansen sætter arbejdet med den nationale infrastruktur i et internationalt perspektiv, idet der fokuseres på det aktuelle initiativ for at etablere en infrastruktur for geografisk information inden for miljøområdet på europæisk plan. Selv om der tages udgangspunkt i en fælles europæisk infrastruktur for miljødata, lægges der ikke skjul på, at hensigten er at udvikle initiativet til andre sektorer. Betegnelsen E-ESDI (*Environ-*

mental European Spatial Data Infrastructure) er netop blevet omdøbt til INSPIRE (*Infrastructure for Spatial Information in Europe*).

Det bliver interessant at følge udviklingen i retning mod en infrastruktur for stedbestedt information. Der arbejdes med emnet på både nationalt, europæisk og globalt plan. Således afholdes den tredje konference inden for *Global Spatial Data Infrastructure* (GSDI) i Budapest til september. Da der desuden arbejdes på højtryk for at etablere den fælleseuropæiske infrastruktur for miljødata, kommer det ikke bag på undertegnede, hvis vi af EU bliver præsenteret for et direktiv vedrørende infrastruktur for stedbestedt information, inden vi er nået særlig langt i den hjemlige debat på området.

På redaktionen håber vi, at dette første nummer af Geoforum Perspektiv vil skabe øget viden om emnet infrastruktur for stedbestedt information og bidrage til den danske debat på området.